

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Интернет-тәуелділік

ЖАРИЯЛАНДЫ
13.12.2023СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/147862/>

Қазіргі уақытта технологияның дамуымен адамдар Интернетті тек қана көңіл көтеруге, соңғы оқиғалардан хабардар болуға және әлеуметтік желілерде басқалармен байланыста болуға, үлкен көлемдегі ақпаратқа қол жеткізу үшін пайдаланады (Флора, 2015). Көптеген адамдар бұл технологиясыз өмірін елестете алмайды. Бұл мәлімдеме адамдарды осы технологияны пайдалана отырып, уақыттарын ысырап ету арқылы тәуелді өмір сүруге мәжбүр етеді.» Тәуелділік «Интернеттің қауіпті себептерінің бірі болып табылады, өйткені ол отбасылық, денсаулық және қаржылық қарым-қатынастағы адамдарға өте жағымсыз әсер етеді.

Ең алдымен, интернетке тәуелділіктің жағымсыз салдарының бірі отбасы әртүрлі нормаларға тап болады. Мысалы, Йонгенің (2015) «Интернет-тәуелділік туралы не білу керек» атты лекциясына сәйкес, ата-аналардың көпшілігі адамдар арасындағы ең танымал әлеуметтік желі Facebook-ке тәуелді. Facebook кейбір аналардың балаларын мектептен алып кетуді немесе оларға тамақ дайындауды ұмытып кетуіне әкеліп соқтырды, ал кейде ата-аналар қиындықтарға тап болады әрбір отбасы мүшелері арасындағы әңгімені оларға қарап қысқартады.

Ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынас алшақтайды. Интернетке тәуелділік адамдардың денсаулығына әсер етеді. Бұл әсер семіздік сияқты физикалық болуы мүмкін. «Жаңа зерттеулер балалардағы семіздікке және балалардың қазір отырықшы өмір салтын ұстанатынына назар аударады. Олар қозғалмайды немесе ойнамайды, өйткені олар экран алдында отырады» (Young, 2015). Бұл алаңдаушылықтар жас балалардың технологияны сәйкессіз процедуралармен пайдалану кезінде өздеріне қалай зиян келтіретінін көрсетеді. Сонымен қатар, Интернетке тәуелділік адамдардың психикасына әсер етуі мүмкін, мысалы, оқшаулану түрінде. Висванатан, Малотт, Челлаппан және Дорайсвами (2013) айтуынша, «Интернетті шамадан тыс пайдалану соматизация, обсессивті-компульсивті бұзылыс, депрессия, мазасыздық және психотизм сияқты әртүрлі жағымсыз психоәлеуметтік салдарлармен байланысты». Бұл Интернеттің дамуымен адамдардың үйде отырып, басқалармен қарым-қатынасын азайтуға шешім қабылдағанын көрсетеді, бұл олардың санасына әсер етіп, оқшаулануға әкеледі.

Оның үстіне тағы бір психикалық әсер адамдардың өзіне деген сенімін жоғалтады.

Тайлердің (2002) айтуынша, «Интернетке шынайы өмірден қашудың жолы ретінде бет бұру, әлеуметтік алаңдаушылық пен жалғызбастылықпен айналысатындар Интернетке басқалармен тығыз және мағыналы қарым-қатынас орнатудың құралы ретінде жүгінеді. қоршаған орта». Бұл мәлімдеме адамдардың шынайы өмірінен қашып, интернетте шынайы өмірде болғысы келетіннің бәрін жасағысы келетінін айтады, сондықтан бұл көзқарастың шынайы өмірге деген сенімінің жоғалуынан туындайтынын анық көрсетеді. Қорытындылай келе, Интернеттің көптеген қауіп-қатерлерге толы екенін атап өтеміз, олардың бірі — тәуелділік. Интернетке тәуелділік адамдарға теріс әсер етеді. Интернетке тәуелділіктің көптеген кемшіліктері бар. Бұл денсаулыққа, отбасылық және қаржылық мәселелерге әсер етуі мүмкін. Сондықтан үкіметтер алдын алу бағдарламаларын қамтамасыз етуі керек. Олар ата-аналарға осы технологияны қалай дұрыс басқаруға болатынын дұрыс түсіндіруі керек және ата-аналар балаларының Интернетті қарқынды түрде пайдалануына жол бермеу үшін әртүрлі ережелерді қолдануы керек, соның ішінде уақытты белгілеу және үстел басында тамақ ішу кезінде ұялы телефондарды қою сияқты. Әр заттың өз нормасы, шектелген уақыты болады және соған адам икемделуі керек.

Авторы: С. Күннұры

КМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.